

sche collecties van Museum Kasteel Sypeseyn te Nieuw-Loosdrecht en van de collectie van wijlen Professor P. van der Wielen te Hilversum.

Het aantal deelnemers aan deze excursie was beperkt. Men werd verzocht zich aan te melden.

De President
De Secretaris

Dr P.H. BRANS
L. VANDEWIELE

Président
Secrétaire.

De Tentoonstelling 300 JAAR UTRECHTSE FARMACOPEE bleef tot en met 1 december in het Universiteitsmuseum, Trans 8 en was op werkdagen van 14 tot 17 uur kcsteloos te bezichtigen.

L'exposition 300 JAAR UTRECHTSE FARMACOPEE demeura ouverte jusqu'au 1 décembre, au Universiteitsmuseum, Trans 8, en semaine l'après-midi de 14 h. à 17 h. Entrée gratuite.

Het Bestuur vestigde de aandacht op de mogelijkheid tot aanmelding van voordrachten voor het 2e Benelux Congres voor de Geschiedenis der Wetenschappen te Brussel te houden op 26, 27 en 28 april 1957, aan ons secretariaat, met vermelding van titel, spreekduur (maximaal 20 minuten), en gewenste projectie. (N.d.R. — Dit Congres is echter niet doorgegaan, maar zal vermoedelijk in 1958 georganiseerd worden).

Le Comité signala à notre attention la possibilité de présenter des communications au 2e Congrès Benelux d'Histoire des Sciences à Bruxelles les 26, 27 et 28 avril 1957 avec prière d'annoncer titres et durées (maximum 20 minutes) des conférences à notre secrétaire, ainsi que les éventuelles projections. (N.d.l.R. — Ce Congrès n'a pas eu lieu et se tiendra vraisemblablement en 1958).

Op onze Voorjaarsvergadering te Antwerpen is besloten een sterk gereduceerde contributie voor studenten in te stellen. Deze bedraagt slechts f 1. — of B. frs 15. — van 1 september tot 31 augustus daarop volgend.

Lors de notre réunion à Anvers du début de l'année a été décidée la création d'une carte de membre pour étudiant, à prix réduit (f 1.— ou 15 frs b.), carte valable du 1er septembre au 31 août suivant.

Willen de leden de aandacht van studenten in hun kennissenkring hierop vestigen ?

Nos membres qui en ont la possibilité pourraient-ils faire part de la chose aux cercles d'étudiants intéressés.

Aanmeldingen gaarne aan het secretariaat of aan de student-vertegenwoordigers :

Inscriptions auprès de notre secrétaire ou auprès des étudiants délégués :

Amsterdam : A. van der Meer, Kerkstraat 105, boven ;

à Amsterdam : A. van der Meer, Kerkstraat 105, boven ;

Utrecht : W. Brans, Nieuwe Gracht 69.

à Utrecht : W. Brans, Nieuwe Gracht 69.

Voor de andere universiteiten in België en Nederland volgt spoedig de aanstelling van de student-vertegenwoordigers.

Pour les autres universités belges et hollandaises, des délégués étudiants seront sous peu nommés.

Vergadering van de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux te Utrecht — zaterdag 17 en zondag 18 november 1956. — Verslag.

Zaterdag 17 november 1956, 16 uur opening van de tentoonstelling 300 JAAR UTRECHTSE PHARMACOPEE.

Schriftelijk bericht van verhindering van de Directie van het Centraal Museum te Utrecht en van de secretaris van curatoren van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Aanwezig waren :

De Rector-Magnificus, Prof. Dr H. W. Obbink.
Prof. Dr W. Artelt en Mevrouw Prof. Dr E. Heischel-Artelt,

Prof. Dr E. J. Dijksterhuis,

Prof. Dr R. Hooykaas,

Prof. Dr J. F. G. Reith,

Prof. Dr J. A. C. van Pinxteren,

Mevrouw Dr J. G. van Cittert-Eymers, Directrice Universiteitsmuseum,

afgevaardigde van het Departement Utrecht van de K.N.M.P., Apotheker L. E. Alrichs,

afgevaardigden van het Genootschap voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen, Mej. Dr M. Rooseboom en Dr P. G. Cath,

afgevaardigden van de Filosofische Faculteit der Studenten,

afgevaardigden van de Algemene Nederlandse Pharmaceutische Studenten Vereniging,

afgevaardigden van Unitas Pharmaceuticorum.

Andere genodigden, o.a. Notaris van Woerden enz.

De President Dr P. H. Brans (Rotterdam) heet alle aanwezigen hartelijk welkom en zet uiteen, dat Utrecht om tweërlei redenen als vergaderstad gekozen is. Ten eerste is het 300 jaar geleden, dat de eerste uitgave van de Utrechtse Pharmacopee verscheen, reden, waarom een tentoonstelling in het

Universiteitsmuseum kon worden ingericht, tweedens, omdat Utrecht een universiteitsstad is, waar het contact gelegd wordt tussen de studenten en onze Kring, als uitvloeisel van de voorstellen op onze voorjaarsvergadering te Antwerpen goedgekeurd.

In dit verband vindt de President het een bijzonder verheugend feit, dat de tentoonstelling kon worden ingericht in het Museum van de Universiteit en hij dankt de directrice Mevrouw Dr van Cittert zeer hartelijk voor het vele werk, dat zij hiervoor heeft willen doen, alsmede de autoriteiten van de Universiteit, die door hun aanwezigheid hier de band tussen Kring en Universiteit onderstrepen. Ook is het een grote eer voor onze Kring, dat de farmaceutische hoogleraar, Prof. van Pinxteren de tentoonstelling wil openen en de President geeft Prof. van Pinxteren dan daartoe het woord.

Prof. van Pinxteren legt een parallel tussen het tijdstip van verschijnen van de eerste Utrechtse Pharmacopee, de ontwikkeling van de artsensijbereiding en die van de Utrechtse Universiteit en verheugt zich zeer over het initiatief van onze Kring en de medewerking, die Mevrouw van Cittert daaraan heeft willen verlenen.

Vervolgens zegt Dr D. A. Wittop Koning de toelichting tot de tentoonstelling, als inleiding voor het bezoek, dat de genodigden en andere aanwezigen dan gaan brengen. Algemeen was men over het tentoongestelde zeer tevreden, roemde de diverse bijzondere stukken en ook de pers, die op 14 november in een persconferentie over de tentoonstelling was ingelicht alsook over de geschiedenis van onze Kring en die de tentoonstelling onder leiding van de samenstellers: Mevrouw van Cittert en Dr Wittop Koning, in tegenwoordigheid van onze President Dr P. H. Brans had bezocht, wijdde verschillende aardige berichtjes eraan.

Des avonds om 29 uur ving onze wetenschappelijke vergadering aan met de voordracht van Dr D. A. Wittop Koning (Amsterdam) over « Utrecht en de Farmacie », waarbij spreker uitging van de schilderij van de Abdij van Egmond, hangend op onze tentoonstelling en waarop de kloostertuin goed is afgebeeld om zo door de geschiedenis van Utrecht voort te gaan en te eindigen bij Gerrit Jan Mulder's ergernis over het feit, dat van de eerste uitgave van de Nederlandse Pharmacopee een aantal particuliere drukken waren verschenen, die niet het minst een officieel kenmerk droegen en waaraan is gevolg gegeven, door latere uitgaven van de Nederlandse Pharmacopee te laten contrasigneren door de minister onder wiens departement de volksgezondheid ressorteert.

Prof. Dr Walter Artelt (Frankfurt a/M), sprak vervolgens over « Das Cosmas- und Damian-Motiv in der Kunst des 15. Jahrhunderts ». Met gelijktijdige projectie van telkens 2 diapositieven onderhield Prof. Artelt zijn met grote belangstelling luisterend auditorium over de ontwikkeling van de afbeelding van de beide beschermheiligen en de president kon beide sprekers in zijn dankwoord zeggen, dat door hun voordrachten een aantal toch reeds hen beken-

de zaken in een volkomen nieuw licht waren geplaatst.

Een gezellig samenzijn in Hotel Smits hield verschillende congresbezoekers tot na middernacht bijeen.

Zondagmorgen 18 november begon om 10 uur in Hotel Smit de ledenvergadering. De leden: P. Couvreur, G. C. E. Moesman, A. Gloden, A. M. van Prooijen, L. A. Vandewiele en P. Vande Vyvere, waren verhinderd aanwezig te zijn. In verband met de afwezigheid van beide laatstgenoemde heren, vertelde de President, dat hij namens de Kring had zitting genomen in het eremité, dat was samengesteld voor de huldiging van onze redacteur P. Vande Vyvere. Door een samenloop van omstandigheden, viel deze juist samen met onze vergadering te Utrecht en het was niet mogelijk gebleken één van beide data nog te wijzigen. Om deze reden had de President de secretaris Vandewiele verzocht hem en de Kring te willen vertegenwoordigen bij de huldiging te Brugge en gevolg gevend aan het besluit van het Bestuur aan collega Vande Vyvere te overhandigen het eerste exemplaar van de medaille van onze Kring. Een exemplaar van deze medaille, tot stand gekomen door de goede zorgen van de heren Vandewiele en Segers, was in de vergadering aanwezig en algemeen werd de uitvoering zeer geprezen. Daags te voren had de President namens de Kring en de Academie Internationale d'Histoire de la Pharmacie reeds een telegram aan de jubilaris te Brugge gezonden en door applaus gaf de vergadering haar goedkeuring aan dit initiatief. Ook had de President namens de Kring een bloemstuk gezonden aan Mevrouw van Cittert en aan Mevrouw C. A. Vander Wielen-Huber te Hilversum.

Hierna krijgt de President gelegenheid voor een verslag over de congressen te Florence, Milaan en Luzern. Hij toont hierbij de « Lauri del Palatino 1956 » hem verleend te Luzern en Dr Wittop Koning toont de Schelenz Plakette, die hij verkreeg in de vergadering op de Bürgerstock bij Luzern.

Ook liet de president rondgaan een speciale briefkaart met de beeltenis van Parmentier, waarop de zожuist verschenen Franse postzegel met de afbeelding van het laboratorium van Parmentier voorzien van een speciaal stempel van eerste dagsuitgifte op 27 oktober 1956 te Montdidier, de geboorteplaats van Parmentier, een en ander in een lijstje met de medaille Parmentier, die de President in 1953 te Parijs ontving. Ook de Italiaanse postzegel, gewijd aan Avogadro en zijn hypothese, verschenen op de dag van opening van het congres te Milaan, liet hij rondgaan.

Mevrouw Dr E. Heischkel-Artelt uit Frankfurt a/M hield vervolgens haar voordracht over « Der Artz der Goethezeit und die Materia Medica », waarin zij deze voor de literatuur en kunst zo belangrijke periode uit medisch en farmaceutisch opzicht bekeken, aan ons liet voorbijtrekken. De President wees in zijn dankwoord op de mededeling van dr W. Hagen-Hein uit Frankfurt a/M, gedaan op het congres te Luzern en dankte Mevrouw Artelt en haar echtgenoot niet slechts voor het feit, dat zij als onze gas-

ten op dit congres aanwezig wilden zijn, maar ook dat zij door belangrijke interessante voordrachten zo veel tot het welslagen ervan hebben bijgedragen, daarbij de hoop uitsprekend, dat zij in de toekomst nog eens als sprekers voor ons zouden willen optreden, hetgeen beiden zeiden met grote vreugde te willen doen.

Na een gezellige gezamenlijke koffietafel kwam om 14 uur de autobus voor, die het gezelschap eerst bracht naar Kasteel Seypesteyn, waar een fotopers-bureau een geslaagde groepsfoto maakte. Begunstigd door heerlijk weer ging ongeveer de helft van de groep met de bus door naar Hilversum om onder leiding van Dr D. A. Wittop Koning de collectie van wijlen Prof. P. Van de Wielen te bewonderen. De bus keerde intussen terug naar Seypesteyn om de bezoekers van daar naar Hilversum te brengen en omgekeerd weer naar Seypesteyn en om kwart over zes waren allen, zeer voldaan over vergadering en excursies weer terug voor Hotel Smits te Utrecht.

Dr P. H. BRANS,
President.

HISTORISCHE TIJDSCHRIFTARTIKELEN

Brazilië : Tribuna Farmaceutica :

- C. Stellfeld : Botica e Boticarios nos hospitais da Armada Nacional e imperial 1955, 33.
J. C. de Moura Jr : Dicionario Bio-Bibliografico de farmaceuticos Brasileiros 1955, 45, 59, 189 ; 1956, 90, 139.
C. Stellfeld : Subsidios para a historia da Farmacia II 1956, 81.

Denemarken : Theriaca Augustus 1956 :

- T. P. Elkjer : Optegnelser til Belysning af Teriakens Historie.

Duitsland : Deutsche Apotheker-Zeitung 96 1956 :

- Dr Stü : Zwei Berliner Apotheken 400 Jahre alt, p. 517.
K. Liesche : Eine alte Apothekerordnung zum Nachdenken und Vorbild, p. 636.
H. Gittner : Das Hannoversche Apotheken- und Medizinalwesen im Wandel der Jahrhunderte, p. 885.
W. Brachmann : Friedrich Ehrhart entdeckt 1779 eine Schwefelquelle bei Hannover, p. 887.
W. Marwald : Wilhelm Busch und der Apotheker, p. 888.
C. Schelenz : Albrecht Thaer und seine Beziehungen zur Pharmazie, p. 889.
H. Gittner : Die Schweizer Apothekerfamilie Lüdy und ihre Beziehungen zu F. A. Flückiger und Alexander Tschirch, p. 938.
E. Schratz : Alexander Tschirch, p. 940.
A. Wankmüller : Die Herstellung von Extrakten durch

Materialhandlungen im Königreich Württemberg, p. 945.

- W. Schneider : Der Apotheker Friedrich Witte und seine Zeit, p. 944.
R. Springer en G. Schäfer : Frühformen der pharmazeutischen Wissenschaften an der Hohen Schule zu Ingolstadt, p. 948.
H. Huber : Etwas vom bayerischen Karmelitengeist, p. 950.

Zur Geschichte der Pharmazie, Geschichtsbeilage der Deutschen Apotheker-Zeitung 8. 1956 :

- Oeffentliche und private pharmaziegeschichtliche Sammlungen in Deutschland, 3. Braunschweigisches Landesmuseum für Geschichte und Volkstum, p. 9.
4. Kurpfälzisches Museum in Heidelberg, p. 9.
W. Brachmann : Unbekannte Scheele-Briefe, p. 10, 22, 26.
W. Piners : Mörser aus Marmor und Stein in vier Jahrtausenden, p. 17.
W. Piners : Der Schongauer Apothekenschrank, p. 25.
G. E. Dann : Bibliotheca Walleriana, p. 27.
D. A. Wittop Koning : Streifzug durch die Geschichte der Pharmazie in Holland, p. 29.

Beiträge zur Geschichte der Pharmazie und ihrer Nachbargebiete Beihefte « der Pharmazie » Nr 1 :

- H. Gierlich : Ueber Nor-Verbindungen nach Ursprung, Wortsinn und Begriff, p. 5.
K. Quecke : Die Signaturenlehre im Schrifttum des Paracelsus, p. 41.
H. Kühnert : Zur Geschichte der Heilmittelindustrie und des Apothekenwesens in Thüringen, p. 53.

Beiträge zur Geschichte der Pharmazie und ihrer Nachbargebiete Beihefte « der Pharmazie » Nr 2 :

- R. Zaunick : Zur Vorgeschichte der Kokain-Isolierung: Der Dömitzer Apotheker Friedrich Gaedcke, p. 5.
C. Lütke : Apotheker um Fritz Reuter, p. 16.
M. Stürzbecher : Zur Biographie. Alt Berliner Apotheken : Pharmaziegeschichtliches aus der Leichenpredigtsammlung des Gymnasiums zum Grauen Kloster in Berlin, p. 49.
D. Tutzke : Die Bedeutung des Görlitzer Arztes Dr Chr. Aug. Struve für die Verbreitung der Kuhpockenimpfung in der Oberlausitz von 1800-1807, p. 76.

Pharmazeutische Zeitung 1956 :

- G. E. Dann : Pharmaziegeschichtliche Rundschau, p. 1129.
P. Vasterling : Aus dem Leben zweier pharmazeutischer Botaniker, p. 1125.
W. Schneider : Ueber den Wert pharmazeutischer Sammlungen, p. 1121.